

REGLUR

um akstursþjónustu Fjallabyggðar fyrir fatlað fólk.

Reglur þessar byggja á 29. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 með síðari breytingum, 20. gr. samnings Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks og lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Markmið.

Markmið akstursþjónustu fyrir fatlað fólk er að gera þeim íbúum Fjallabyggðar sem ekki geta nýtt sér almenningssamgöngur vegna fötlunar kleift að lifa sem sjálfstæðustu lífi miðað við getu hvers og eins og jafna aðstöðumun sem kann að vera til staðar milli fatlaðs fólks og ófatlaðs. Þjónustan skal taka mið af einstaklingsbundnum þörfum og miða að valdeflingu og hvatningu til virkrar þátttöku í samfélaginu.

2. gr.

Réttur til akstursþjónustu.

Rétt til akstursþjónustu samkvæmt reglum þessum eiga þeir sem uppfylla það skilyrði að fötlun þeirra umsækjanda falli að skilgreiningu 2. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018. Einnig skal umsækjandi uppfylla eftirtalin skilyrði:

1. Umsækjandi skal eiga lögheimili í Fjallabyggð.
2. Umsækjandi hafi ekki aðgang að eigin farartæki eða geti ekki vegna aðstæðna nýtt sér það til að komast ferða sinna.
3. Umsækjandi hafi hvorki fengið styrk frá Tryggingastofnun ríkisins til bifreiðakaupa né njóti styrks til reksturs bifreiðar.
4. Umsækjandi eigi ekki rétt á niðurgreiddri akstursþjónustu frá öðrum aðilum eða rétt á akstri samkvæmt öðrum lögum, reglugerðum eða reglum.
5. Umsækjandi er ófær um að nota almenningssamgöngur vegna langvarandi fötlunar.

Reglur þessar taka ekki til íbúa sem eru eldri en 67 ára. Hafi einstaklingur sem orðinn er 67 ára talist fatlaður samkvæmt lögum nr. 38/2018 um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir og notað akstursþjónustu fatlaðs fólks áður en hann náði þeim aldri á hann rétt á akstursþjónustu áfram meðan þörf krefur.

Félagsmáladeild Fjallabyggðar hefur heimild til að veita undanþágu frá 2. gr. reglna þessara vegna sérstakra aðstæðna, s.s. vegna færðar, tímabundinna veikinda eða bilunar á bifreið sem umsækjandi hefur til umráða.

3. gr.

Akstursþjónusta fyrir fötluð börn.

Foreldrar/forsjáraðilar fatlaðra barna geta sótt um akstursþjónustu fyrir börn sín samkvæmt þessum reglum til að sækja heilbrigðisþjónustu, vegna tómsunda eða annarrar félagslegrar þátttöku.

Börn yngri en sex ára skulu ávallt vera í fylgd fullorðins einstaklings þegar þau ferðast með akstursþjónustu. Notkun barnabílstóla er á ábyrgð foreldra/forsjáraðila barnsins.

Um aðstoðarmenn gilda sömu reglur og fyrir fullorðna einstaklinga.

Reglur þessar taka ekki til skólaaksturs barna í grunnskóla, skv. 22. gr. laga nr. 91/2008 um grunnskóla.

Fötluð börn og ungmenni geta átt rétt á akstursþjónustu samkvæmt reglum þessum til og frá grunn- og framhaldsskóla innan sveitarfélagsins með sömu skilyrðum og getið er um í 2. gr. þessara reglna.

4. gr.

Inntak þjónustu og umfang.

Megintilgangur akstursþjónustu Fjallabyggðar fyrir fatlað fólk er að þeir sem ekki geta nýtt sér almenningssamgöngur vegna fötlunar geti stundað vinnu, nám, þjálfun, sótt heilbrigðisþjónustu og stundað tómstundir og lifað sjálfstæðu lífi. Lögð er áhersla á að viðmið um ferðafjölda taki mið af þörfum hvers og eins.

Ferð er skilgreind í reglum þessum sem akstur milli tveggja staða en ekki akstur fram og til baka.

Fjöldi ferða til annarra einkaerinda er háður takmörkunum. En við það skal miða að þær verði ekki fleiri en 12 á mánuði og heildarfjöldi ferða eigi fleiri en 60 á mánuði.

II. KAFLI

Umsóknir og mat.

5. gr.

Umsókn um akstursþjónustu fyrir fatlað fólk.

Sótt er um akstursþjónustu á sérstöku eyðublaði í íbúagátt Fjallabyggðar eða á eyðublaði á bæjarskrifstofu Fjallabyggðar. Umsækjandi getur veitt öðrum aðila skriflegt umboð til að sækja um þjónustu fyrir sína hönd. Með umsókn skulu fylgja nauðsynleg gögn til þess að meta umsóknina s.s. læknisvottorð eða greining á fötlun.

6. gr.

Samvinna og ráðgjöf.

Við meðferð umsóknar, öflun gagna og upplýsinga sem og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er en að öðrum kosti við persónulegan talsmann hans eða umboðsmann hans ef við á. Persónulegur talsmaður skal leggja fram samkomulag við hinn fatlaða, sbr. ákvæði 1. mgr. 7. gr. laga um réttindagæslu fyrir fatlað fólk nr. 88/2011. Umboðsmaður skal framvísa skriflegu umboði.

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsmaður félagsmáladeildar bjóða umsækjanda ráðgjöf ef þörf er á og veita upplýsingar og leiðbeiningar um önnur réttindi sem hann kann að eiga. Þá skal starfsmaður einnig upplýsa umsækjanda um þær skyldur sem kunna að hvíla á honum vegna umsóknar um akstursþjónustu fatlaðs fólks.

7. gr.

Mat á umsókn.

Félagsmáladeild Fjallabyggðar annast afgreiðslu umsókna um akstursþjónustu fatlaðs fólks.

Félagsmáladeild er heimilt að kalla eftir nauðsynlegum gögnum til að leggja mat á umsókn, s.s. læknisvottorði, greiningu á fötlun og upplýsingum um styrk frá Tryggingastofnun ríkisins til bifreiðakaupa eða reksturs bifreiðar.

Umsókn um akstursþjónustu skal ávallt metin á grundvelli möguleika umsækjanda til að nýta sér þjónustu almenningsvagna Fjallabyggðar og/eða aðra ferðamöguleika. Tímabil samþykkis umsóknar skal taka mið af þörf hvers og eins.

8. gr.

Undanþágur.

Umsókn um undanþágu vegna sérstakra aðstæðna, s.s. vegna fjölda ferða og tímabundinna veikinda skal berast í gegnum íbúagátt, á heimasíðu Fjallabyggðar eða til stuðningsþjónustu á sérstöku eyðublöðum sem nálgast má á heimasíðu bæjarins og á bæjarskrifstofu Fjallabyggðar.

9. gr.

Tímabundið samþykki.

Þegar notandi akstursþjónustu fatlaðs fólks dvelur tímabundið utan Fjallabyggðar og óskar eftir akstursþjónustu fatlaðs fólks þar sem hann er staddur, er það heimilt ef fyrirbyggjandi er samþykkt viðkomandi sveitarfélags um akstursþjónustu. Þá skal einnig liggja fyrir samþykki félagsmáladeildar Fjallabyggðar um veitingu þjónustunnar. Samþykkt skal vera tímabundin.

10. gr.

Gildistími umsóknar.

Gildistími samþykkrar umsóknar tekur mið af mati á þjónustuþörf hvers og eins en að jafnaði er miðað við eitt ár. Ef aðstæður breytast verulega eftir að umsókn hefur verið samþykkt er heimilt að endurskoða gildistíma samþykkis fyrir akstursþjónustu. Umsækjanda er ætíð heimilt að senda inn nýja umsókn hafi orðið breytingar á færni eða aðstæðum hans.

III. KAFLI

Framkvæmd þjónustu.

11. gr.

Umsjón akstursþjónustu fyrir fatlað fólk.

Félagsmáladeild Fjallabyggðar ber ábyrgð á faglegu mati á þörf fyrir akstursþjónustu og ber ábyrgð á afgreiðslu umsókna. Þjónustuaðili akstursþjónustu Fjallabyggðar sér um og ber ábyrgð á framkvæmd akstursþjónustunnar. Ábendingum varðandi framkvæmd þjónustunnar skal beina til bæjarfélagsins á netfangið fjallabyggd@fjallabyggd.is.

12. gr.

Þjónustutími og þjónustusvæði.

Þjónustutími akstursþjónustu fatlaðs fólks er frá 8.00–16.00 á virkum dögum. Þjónustusvæði akstursþjónustu er við mörk sveitarfélagsins.

13. gr.

Pantanir/afpantanir.

Tekið er á móti pöntunum alla daga á opnunartíma bæjarskrifstofu Fjallabyggðar eða í gegnum íbúagátt eða á netfangið fjallabyggd@fjallabyggd.is. Ekki er unnt að tryggja að hægt sé að veita þjónustu nema pantað sé með a.m.k. tveggja daga fyrirvara, þó reynt sé að bregðast við pöntunum eins fljótt og auðið er.

Notendur skulu gefa upplýsingar um fastar ferðir vegna t.d. vinnu, skóla eða þjálfunar eða tómsunda til að þjónustuaðilar geti leitað hagræðis við skipulagningu ferða.

Afpöntun reglubundinna ferða skal vera með sem lengstum fyrirvara, helst deginum áður, en í undantekningartilvikum með tveggja klukkustunda fyrirvara fyrir fyrirhugaða ferð.

14. gr.

Tilhögun ferða.

Ferð er skilgreind í reglum þessum sem akstur frá einum stað til annars, innan þjónustusvæðis.

Farþegi skal vera tilbúinn til brottfarar á umsömdum tíma í anddyri á tilgreindum brottfararstað. Biðtími fyrir farþega skal að jafnaði ekki fara yfir tíu mínútur frá umsömdum tíma. Þurfi farþegi aðstoð við að komast í og úr bifreið og að/frá heimili sínu skal ökumaður aðstoða hann við það sé þess nokkur kostur. Aðstæður skulu metnar út frá öryggi annarra farþega. Ekki er beðið á meðan farþegi sinnir erindi sínu.

Miða skal við að ferðatími milli staða sé svipaður og hjá almenningsvögnum. Ferðatími skal ekki vera lengri en 30 mínútur í senn.

Farþegar þurfa að vera viðbúinir töfum eða breytingum á áætlun, s.s. vegna færðar og umferðartafa á annatímum. Akstursþjónustan er sérhæfð þjónusta og byggist á samnýtingu ökutækja þannig að fleiri farþegar ferðast að jafnaði saman.

Bílstjórum er ekki heimilt að sinna sendiferðum fyrir farþega. Farþega sem ekið er til læknis er heimilt að hringja eftir akstri til baka að viðtali loknu enda hafi það ekki verið vitað fyrirfram hve viðtalið tæki langan tíma.

Farþegum akstursþjónustu skal sýnd tilhlýðileg virðing og sveigjanleiki. Bifreiðastjórum sem annast akstursþjónustu er heimilt að synja akstri í einstöku tilvikum séu til þess ríkar ástæður vegna ástands farþega.

15. gr.

Aðrir farþegar og aðstoðarmenn.

Geti notandi ekki ferðast einn skal aðstoðarmaður fylgja honum. Ekki er greitt fargjald fyrir aðstoðarmenn.

16. gr.

Gjaldtaka.

Akstursþjónustan fylgir gjaldskrá Fjallabyggðar hverju sinni.

17. gr.

Öryggi og samráð.

Ökutæki, ökumenn og aðrir starfsmenn sem koma að akstursþjónustu fatlaðs fólks skulu uppfylla ákvæði gildandi laga og reglugerða um starfsemina auk þess sem hafa ber hliðsjón af leiðbeiningum félagsmálaráðuneytisins fyrir sveitarfélög um akstursþjónustu fyrir fatlað fólk.

Ökumaður sem sinnir akstursþjónustu fatlaðs fólks skal hafa aukin ökuréttindi og hafa sótt skyndihjálparnámskeið og önnur þau námskeið sem sérstaklega eru ætluð ökumönnum fólksflutningabifreiða.

Ökumaður skal jafnframt reglulega sitja námskeið um þjónustu við fatlað fólk með það að markmiði að vera vel undirbúinn fyrir það verkefni að sinna ólíkum notendum og til að auka skilning og hæfni hans í þjónustunni.

Óheimilt er að ráða starfsmann til aksturs eða annarrar akstursþjónustu sem hlotið hefur refsídóm fyrir brot á ákvæðum XXII., XXIII. eða XXIV. kafla almennra hegningarlaga nr. 19/1940, með síðari breytingum. Hafi ökumaður gerst sekur um brot á ákvæðum laga nr. 65/1974 um ávana- og fikniefni og/eða umferðarlögum nr. 77/2019, með síðari breytingum, skal meta áhrif þess á hæfni viðkomandi til að gegna starfi ökumanns.

Við ráðningu ökumanns skal liggja fyrir sakavottorð eða heimild veitt af hans hálfu til að afla upplýsinga úr sakaskrá.

18. gr.

Annars konar akstursþjónusta.

Akstursþjónusta fyrir fatlað fólk getur einnig falist í því að starfsfólk aki bifreið fatlaðs einstaklings sem hluti af stoðþjónustu. Akstursþjónusta getur einnig tengst framkvæmd notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA) en er þó ekki hluti af samkomulagi um NPA. Einstaklingsbundna samninga um slíkt fyrirkomulag skal gera milli notanda, starfsmanns og sveitarfélags þar sem kveðið er á um greiðslu kostnaðar og tekið tillit til skattlagningar á greiðslum. Í samningi skal jafnframt koma fram hvaða tryggingarvernd sé til staðar fyrir notanda og starfsmann. Einnig hvernig farið skuli með tjonstilvik, greiðslu sjálfsábyrgðar og aðra þætti eftir þörfum.

IV. KAFLI

Málsmeðferð og ákvörðun.

19. gr.

Málsmeðferð.

Um málsmeðferð gilda ákvæði stjórnsýslulaga, nr. 37/1993 og ákvæði VII. kafla laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir.

20. gr.

Viðeigandi aðlögun.

Við alla vinnslu og meðferð umsókna samkvæmt reglum þessum skal tryggja að viðeigandi stuðningur, aðstoð og leiðbeiningar séu veittar til að umsækjandi geti nýtt sér stuðninginn. Í því felst m.a. að upplýsingar séu settar fram á því formi sem viðkomandi einstaklingur getur nýtt sér, tryggt sé að hann komi sínum sjónarmiðum á framfæri og sé kynntur réttur sinn til að vísa máli sínu lengra, telji hann þörf á.

21. gr.

Málshraði.

Kanna skal aðstæður umsækjanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn berst. Sama á við ef félagsmáladeild berast upplýsingar um nauðsyn á aðstoð með öðrum hætti.

Félagsmáladeild skal taka ákvörðun í máli án óhóflegra tafa og tryggja að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin. Þegar fyrirsjáanlegt er að afgreiðsla máls muni tefjast ber að skýra aðila máls frá því. Skal þá upplýsa um ástæður tafanna og hvenær ákvörðunar sé að vænta.

22. gr.

Samvinna við umsækjanda.

Við meðferð umsóknar, öflun gagna og upplýsinga sem og við ákvarðanatöku skal hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er en að öðrum kosti við lögráðamann eða persónulegan talsmann hans eftir því sem við á.

23. gr.

Endurskoðun.

Rétt til þjónustu má endurskoða hvenær sem er. Meta skal hvort umsækjandi akstursþjónustu fullnægi skilyrðum reglna þessara og hvort breytingar sem orðið hafa á aðstæðum umsækjanda og/eða annarra heimilismanna hafi áhrif á rétt hans og umfang þjónustu.

24. gr.

Rangar eða villandi upplýsingar.

Ef sannreynt er við meðferð máls að upplýsingar sem umsækjandi hefur veitt eru rangar eða villandi, stöðvast afgreiðsla umsóknarinnar á meðan umsækjanda er gefið tækifæri til að leiðrétta eða bæta úr anmörkum.

Ef umsókn um þjónustu er lögð fram á grundvelli rangra eða villandi upplýsinga af hálfu umsækjanda veldur það synjun umsóknar eða getur leitt til afturköllunar ákvörðunar.

25. gr.

Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum.

Málgögn er varða persónulega hagi einstaklinga skulu varðveitt með tryggilegum hætti. Hafi starfsmenn kynnst einkahögum umsækjanda eða annarra í starfi sínu er leynt eiga að fara samkvæmt lögum eða eðli máls er þeim óheimilt að fjalla um þau mál við óviðkomandi nema að fengnu samþykki viðkomandi. Þagnarskylda helst eftir að starfsmaður lætur af störfum.

Umsækjandi á rétt á að kynna sér upplýsingar úr skráðum gögnum sem varða mál hans að svo miklu leyti sem það stangast ekki á við trúnað gagnvart öðrum.

Vinnsla mála og varðveisla gagna byggist á lögum um persónuvernd og vinnslu persónu-upplýsinga nr. 90/2018 og lögum um opinber skjalasöfn nr. 77/2014.

26. gr.

Leiðbeiningar til umsækjanda.

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsfólk félagsmáladeildar bjóða umsækjanda ráðgjöf ef þörf er á og veita upplýsingar og leiðbeiningar um réttindi sem hann kann að eiga annars staðar. Þá skal starfsfólk einnig upplýsa umsækjanda um þær skyldur sem kunna að hvíla á honum vegna framkvæmdar samkvæmt reglum þessum.

Sérstaklega skal gætt að frumkvæðisskyldu hvað varðar þjónustu við fatlað fólk, sbr. 32. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir.

27. gr.

Heimildir til ákvarðana samkvæmt reglum þessum.

Félagsmáladeild tekur ákvarðanir samkvæmt reglum þessum í umboði félagsmálanefndar.

28. gr.

Niðurstaða og rökstuðningur synjunar.

Kynna skal niðurstöðu á afgreiðslu umsóknar með skriflegum hætti svo fljótt sem unnt er. Sé umsókn synjað skal umsækjandi fá skriflegt svar þar sem vísað er með skýrum hætti til viðeigandi ákvæða reglna þessara og leiðbeint um heimild til að óska rökstuðnings fyrir synjun.

Upplýsa skal umsækjanda um rétt hans til að fara fram á endurskoðun synjunar. Umsækjandi getur áfrýjað ákvörðun félagsmáladeildar til félagsmálanefndar innan fjögurra vikna frá því honum barst vitneskja um ákvörðun.

29. gr.

Málskot til úrskurðarnefndar velferðarmála.

Ákvörðun félagsmálanefndar skal kynnt umsækjanda skriflega og samhliða kynntur réttur hans til að kæra ákvörðunina til úrskurðarnefndar velferðarmála. Umsækjandi getur kært synjun félagsmálanefndar til úrskurðarnefndar velferðarmála innan þriggja mánaða frá því að umsækjanda var kunngerð ákvörðun félagsmálanefndar.

30. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar eru settar á grundvelli 29. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 með síðari breytingum, sbr. leiðbeinandi reglur ráðherra, dags. 24. janúar 2012, og taka gildi 1. september 2023.

Með reglum þessum falla úr gildi óbirtar reglur Fjallabyggðar um aksturs- og ferðaþjónustu fatlaðs fólks.

Samþykkt í félagsmálanefnd Fjallabyggðar, 26. júní 2023.

Samþykkt í bæjarráði Fjallabyggðar, 7. júlí 2023.

Fjallabyggð, 7. júlí 2023.

Sigríður Ingvarsdóttir bæjarstjóri.